

**Notitie : Quickscan flora en fauna realisatie
woningen Goorstraat, Soerendonk**

Datum : 3 februari 2016
Opdrachtgever : Fam. Staals en fam. Cuijvers
Projectnummer : 211x08069 en 211x08070
Opgesteld door : Rachel Lauwerijssen
Gecontroleerd : Reinoud Vermoolen
door

Bij ruimtelijke planvorming is een toetsing aan de natuurwetgeving verplicht. Door middel van een verkennend flora- en faunaonderzoek is een beoordeling gemaakt van de effecten die het plan zal hebben op beschermde natuurwaarden. Hierdoor wordt duidelijk of het plan in overeenstemming is met de natuurwetgeving.

Natuurbescherming in Nederland

De bescherming van de natuur is in Nederland vastgelegd in respectievelijk de Natuurbeschermingswet (NB-wet) en de Flora- en faunawet (FF-wet). Deze wetten vormen een uitwerking van de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn. Daarnaast vindt beleidsmatige gebiedsbescherming plaats door middel van het Natuurnetwerk Nederland (NNN), de voormalige Ecologische Hoofdstructuur (EHS).

Natuurbeschermingswet

De Natuurbeschermingswet heeft betrekking op de Europees beschermde Natura 2000-gebieden en de Beschermde natuurmonumenten. De Vogelrichtlijn- en Habitatrichtlijngebieden worden in Nederland gecombineerd als Natura 2000-gebieden aangewezen. Als er naar aanleiding van projecten, plannen en activiteiten mogelijk significante effecten optreden, dienen deze vooraf in kaart gebracht en beoordeeld te worden. Projecten, plannen en activiteiten die mogelijk een negatief effect hebben op de beschermde natuur in een Natura 2000-gebied (of Beschermde natuurmonument) zijn vergunningsplichtig.

Provinciaal beleid

De provinciale groenstructuur bestaande uit het Brabants Natuurnetwerk (voormalig EHS) en Groenblauwe Mantel zijn ruimtelijk vastgelegd in de hernieuwde Verordening Ruimte 2014. Het Brabants Natuurnetwerk is een robuust netwerk van natuurgebieden en tussenliggende verbindingzones. Dit netwerk bestaat uit bestaande natuurgebieden, nieuwe aan te leggen natuur en verbindingzones tussen de gebieden. Ook de beheergebieden voor agrarische natuurbeheer behoren tot het Brabants Natuurnetwerk. De feitelijke beleidsmatige gebiedsbescherming vindt plaats middels de uitwerking van het provinciaal beleid in de gemeentelijke bestemmingsplannen.

Flora- en Faunawet

De Flora- en Faunawet heeft betrekking op alle in Nederland in het wild voorkomende zoogdieren, (trek)vogels, reptielen en amfibieën, een aantal vissen, libellen en vlinders, enkele bijzondere en min of meer zeldzame ongewervelde diersoorten (uit de groepen kevers, mieren, schelp- en schaaldieren) en een honderdtal vaatplanten. Voor alle soorten, dus ook voor de soorten die zijn vrijgesteld van

de ontheffingsplicht, geldt de zogenaamde 'algemene zorgplicht' (art. 2 Flora- en faunawet). Deze zorgplicht houdt in dat de initiatiefnemers passende maatregelen neemt om schade aan aanwezige soorten te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om het niet veront-rusten of verstoren in de kwetsbare perioden zoals de winterslaap, de voortplantingstijd en de periode van afhankelijkheid van de jongen. De zorgplicht geldt altijd en voor alle planten en dieren, of ze beschermd zijn of niet, en in het geval dat ze beschermd zijn ook als er een ontheffing of vrijstelling is verleend.

Bij ruimtelijke ontwikkelingen moet naast de zorgplicht ook rekening gehouden worden met de juri-disch zwaarder beschermde soorten uit 'tabel 2', de bijlage 1 soorten van het besluit vrijstelling be-schermd dier- en plantensoorten, de soorten uit Bijlage IV van de Habitatrichtlijn (tezamen tabel 3) en met alle vogels. Op de 'Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten' van het Ministerie van LNV (augustus 2009) wordt onderscheid gemaakt in verschillende categorieën vogelnesten. Van de meeste vogelsoorten zijn de nesten uitsluitend beschermd wanneer deze tijdens de broed- en nestpe-riode in gebruik zijn. Het gaat om soorten die jaarlijks nieuwe nesten maken. Van een aantal soorten roofvogels en uilen, koloniebroeders en gebouw bewonende vogelsoorten ('categorie 1-4 soorten') zijn de nesten en de functionele leefomgeving jaarrond beschermd. Tenslotte is er een categorie nes-ten van vogelsoorten die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed, maar die over voldoende flexibiliteit beschikken om, als die broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen ('categorie 5-soorten').

Komen soorten van de hierboven genoemde beschermingsregimes voor, dan is de eerste vraag of de voorgenomen activiteit effecten heeft op de beschermde soorten. Treden er effecten op, dan dient er gekeken te worden of er passende maatregelen getroffen kunnen worden om de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust en verblijfplaats te garanderen.

Werkwijze quickscan flora en fauna

In de quickscan zijn de gevolgen van de ruimtelijke ingreep afgezet tegen de aanwezige natuurwaarden vanuit de Flora- en faunawet, de Natuurbeschermingswet en planologisch beschermd natuurwaarden. Deze werkwijze vloeit voort uit de 'Wijziging beoordeling ontheffing Flora- en faunawet bij ruimtelijke ingrepen' van het Ministerie van LNV van september 2009.

Om een beeld te krijgen van de natuurwaarden is op 19 januari 2016 door een ecooloog van BRO¹ een verkennend veldbezoek gebracht aan het plangebied. Mogelijke verblijfplaatsen en sporen van dieren zijn onderzocht. Hierbij is onder andere gebruik gemaakt van de checklist aanwezigheid (inschatten mogelijke aanwezigheid vleermuizen in een Flora- en faunawet vooronderzoek) uit het Vleermuisprotocol versie 25 maart 2013. Naast een veldbezoek is er een bronnenonderzoek gedaan. Voor dit bronnenonderzoek is onder meer gebruik gemaakt van de quickscanhulp (quickscanhulp.nl). De quickscanhulp geeft een overzicht van gegevens (van de afgelopen vijf jaar) uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF), de meest omvangrijke landelijke informatiebron van verspreidingsgegevens.

¹ BRO is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Het NGB is de brancheorganisatie voor groene adviesbureaus en heeft als doel kwaliteitsbevordering en belangenbehartiging. Onze werkzaamheden voeren wij dan ook uit volgens de door het NGB vastgestelde gedragscode (versie juni 2008, aangevuld in februari 2010). De medewerkers binnen de discipline ecologie voldoen aan de door het Ministerie van EL&I genoemde voorwaarden voor ter zake deskundigen op het gebied van ecologisch onderzoek.

Aan de hand van het uitgevoerde onderzoek is vervolgens beoordeeld welke beschermde soorten daadwerkelijk voor (kunnen) komen binnen het plangebied en is er vervolgens een inschatting gemaakt van de effecten van de ruimtelijke ontwikkeling op beschermde natuurwaarden.

Beschrijving van het plangebied

De beschrijving van het plangebied omvat de ligging, de huidige situatie en de toekomstige situatie.

Ligging van het plangebied

Het plangebied is gelegen aan de Goorstraat in het noordwesten van de kern Soerendonk, gemeente Cranendonck. Het plangebied bestaat uit twee onderdelen, respectievelijk deelgebied 1 en deelgebied 2. De Amersfoortcoördinaten van het midden van het plangebied zijn $X=5.569$, $Y = 51.303$. Het plangebied is rood omkaderd weergegeven op de luchtfoto (figuur 1) en topografische kaart (figuur 2).

Figuur 1: Luchtfoto met begrenzing deelgebied 1 en deelgebied 2 rood omlijnd.

Figuur 2: Topografische kaart met ligging van de deelgebieden 1 en 2.

Huidige situatie

Deelgebied 1 bestaat uit omheinde weilanden met gras en stikstof minnende kruiden zoals ridderzuring en duizendblad. Beide weilanden worden begraasd door paarden. De omheining betreft een houten hekwerk met stroomlint. Tussen beide weilanden is een schuurtje aanwezig met verhard oprijlaantje en een aangeplante groenstrook. De volgende afbeeldingen (figuur 3 t/m 6) geven een impressie van deelgebied 1 en de directe omgeving. Deelgebied 2 is een bestaande woning met verharding achter het huis. Achter het huis staat een loods. Figuur 7 en 8 geven een impressie van deelgebied 2.

Figuur 3: Zijaanzicht deelgebied 1. Foto genomen vanaf de oostzijde

Figuur 4: Zijaanzicht plangebied. Foto genomen vanaf de westzijde

Figuur 5: Vooraanzicht schuurtje met oprijlaan en groenstrook, deelgebied 1. Foto genomen vanaf de weg

Figuur 6: Schuur naast deelgebied 1. Foto genomen vanaf de weg, richting het westen

Figuur 7: Verharding achtertuin deelgebied 2

Figuur 8: De te slopen woning deelgebied 2

Toekomstige (geplande) situatie

De gewenste ontwikkeling voor deelgebied 1 betreft de bouw van een zestal woningen. Voor de realisatie dienen de weilanden bouwrijp te worden gemaakt en wordt er grondverzet gepleegd. Het schuurtje dient gesloopt te worden. De gewenste ontwikkeling voor deelgebied 2 betreft de sloop van de huidige woning en de bouw van een nieuwe woning. De loods blijft behouden.

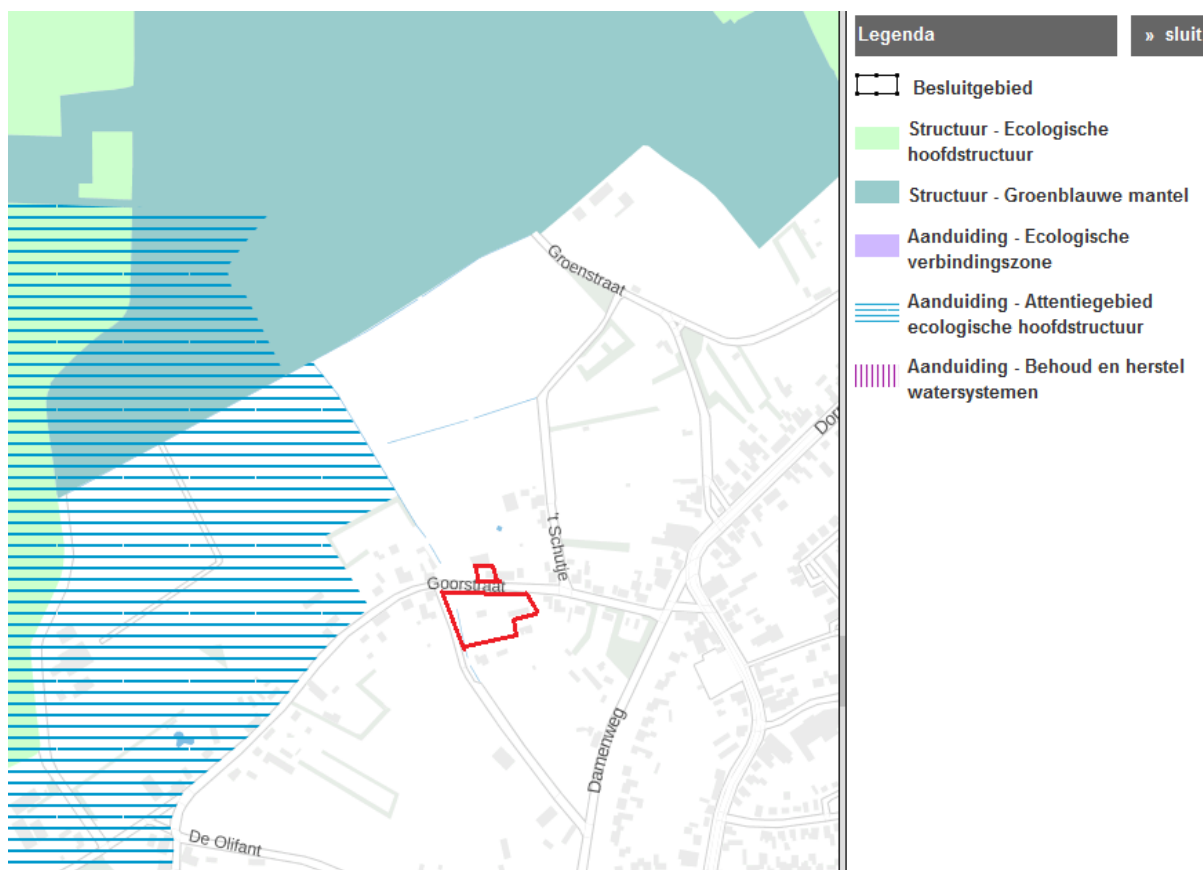
Toetsing gebiedsbescherming

Wettelijke gebiedsbescherming

Het dichtstbijzijnde wettelijk beschermde natuurgebieden, het Natura 2000-gebied Leenderbos, Groote Heide & de Plateaux ligt op 850 meter afstand. Gezien de afstand tot het Natura 2000-gebied en de aard van de ontwikkeling zijn effecten op voorhand uitgesloten. In de planvorming hoeft derhalve verder geen rekening gehouden te worden met de Natuurbeschermingswet.

Planologische gebiedsbescherming

Op 200 meter van het plangebied bevindt zich het attentiegebied ecologische hoofdstructuur (zie figuur 12). De ontwikkeling van het plangebied vindt niet plaats binnen het Brabants Natuurnetwerk, de Groenblauwe Mantel of het attentiegebied ecologische hoofdstructuur en dus worden van wezenlijke invloed zijnde effecten op deze gebieden niet verwacht. Negatieve effecten op planologisch beschermde gebieden (het Brabants Natuurnetwerk, de Groenblauwe Mantel en het attentiegebied) worden uitgesloten.

Figuur 12: Ligging plangebied (rood omkaderd) ten opzichte van het Brabants Natuurnetwerk, Groenblauwe mantel en het attentiegebied ecologische hoofdstructuur.

Toetsing Flora- en faunawet

Vaatplanten

Het plangebied bestaat uit weilanden met gras en hier en daar enkele stikstof minnende kruiden zoals ridderzuring. Tijdens het veldbezoek zijn in beide deelgebieden geen beschermde soorten vaatplanten aangetroffen. Uit de omgeving is het voorkomen van jeneverbes en wilde gagel bekend. Deelgebied 1 wordt begraasd door paarden en deelgebied 2 is in zijn geheel verhard. Beide deelgebieden bieden geen geschikte standplaats voor beschermde soorten vaatplanten. Negatieve effecten voor vaatplanten worden op voorhand uitgesloten.

Grondgebonden zoogdieren

Diverse algemeen beschermde grondgebonden zoogdieren van tabel 1 (mol, veldmuis, konijn etc.) kunnen van het plangebied gebruik maken. Tijdens het veldbezoek zijn geen sporen van algemeen beschermde grondgebonden zoogdieren aangetroffen. Het voorkomen van eekhoorn en wild zwijn (tabel 2) is uit de directe omgeving bekend. In beide deelgebieden en in directe omgeving zijn geen potentiële verblijfplaatsen en sporen van eekhoorn aangetroffen. Het open gebied van de weilanden en het ontbreken van opgaande beplanting binnen het plangebied bieden geen geschikt leefgebied voor eekhoorn. Negatieve effecten voor eekhoorn zijn op voorhand uitgesloten. In beide deelgebieden en in de directe omgeving zijn geen sporen van wild zwijn aangetroffen. Gezien de omheining rond de weilanden en de ligging rond stedelijk gebied wordt het voorkomen van wild zwijn binnen het plangebied uitgesloten. Negatieve effecten voor wild zwijn zijn op voorhand uitgesloten.

Overige grondgebonden zoogdieren bekend uit tabel 2 en 3 zijn niet uit de directe omgeving bekend en worden tevens niet verwacht binnen het plangebied.

Effectenbeoordeling

Voor de genoemde soorten van tabel 1 geldt een algemene vrijstelling van de Flora- en faunawet bij ruimtelijke ontwikkelingen. In het kader van de algemene zorgplicht is het noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor de aanwezige individuen. Dit houdt in dat al het redelijkerwijs mogelijke gedaan dient te worden om het doden van individuen te voorkomen. In het kader van de algemene zorgplicht zijn geen specifieke maatregelen nodig.

Vleermuizen

Uit het plangebied en/of omgeving (0-1 km) zijn waarnemingen bekend van de grijze en gewone grootoorvleermuis (tabel 3). Tijdens het veldbezoek is gelet op de aanwezigheid van potentiële vaste verblijfplaatsen voor vleermuizen binnen het plangebied. Binnen het plangebied zijn geen bomen aanwezig. De schuur in deelgebied 1 biedt geen geschikte rust-of verblijfplaats voor vleermuizen, vanwege het ontbreken van geschikte inkruipruimtes. Aan de woning in deelgebied 2 zijn tijdens het veldbezoek geen sporen van aanwezigheid van vleermuizen aangetroffen en deze woning biedt eveneens geen mogelijkheden voor vaste rust- of verblijfplaatsen voor vleermuizen. Negatieve effecten op vaste verblijfplaatsen voor vleermuizen zijn op voorhand uitgesloten. Vanwege het vrijwel ontbreken van opgaande beplanting en het geheel ontbreken van doorgaande, lijnvormige groenelementen zoals bomenrijen wordt de aanwezigheid van foerageergebied en vliegroutes voor vleermuizen op voorhand uitgesloten.

Vogels

Tijdens het veldbezoek zijn in en nabij het plangebied enkele vogels waargenomen waaronder houtduif en merel. Er zijn geen nesten aangetroffen. Enkele broedende vogels kunnen wel verwacht worden in de weinige opgaande beplanting of in één van de schuren.

Vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten (waarvan ook het leefgebied/ de functionele leefomgeving beschermd is) zoals huismus, buizerd, ransuil, roek en steenuil zijn niet aangetroffen tijdens het veldbezoek. Binnen het plangebied zijn voor deze soorten geen geschikte schuilplaatsen of nestlocaties dan wel sporen aangetroffen. Het voorkomen van nestlocaties voor deze soorten wordt hiermee uitgesloten. Het is echter niet geheel uitgesloten dat het plangebied onderdeel uitmaakt van het foerageergebied van deze soorten die in de (wijdere) omgeving tot broeden kunnen komen.

Effectenbeoordeling

Voor de planontwikkeling worden de weinig opgaande beplanting en de veldschuur verwijderd. Door werkzaamheden in de directe omgeving van de beplanting en de veldschuur kan wel verstoring van broedende vogels plaatsvinden. Door werkzaamheden hier buiten de broedperiode (als broedseizoen kan de periode tussen half maart en half juli globaal worden aangehouden) uit te voeren dan wel te starten, zijn negatieve effecten uit te sluiten. Indien op een locatie geen broedende of nestelende vogels aanwezig zijn, mogen ook tijdens het broedseizoen werkzaamheden worden uitgevoerd nabij de houtwallen. Door inspectie voor aanvang van werkzaamheden op aanwezige legsels of nestjongen en indien deze aanwezig zijn, de werkzaamheden uit te stellen tot nadat de jongen zijn uitgevlogen, worden negatieve effecten voor vogels uitgesloten.

Met het ontwikkelen van het plangebied zou mogelijk leefgebied verloren kunnen gaan van enkele vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten. Voor huismus zal binnen het plangebied echter geschikt leefgebied ontstaan en behouden blijven. Voor buizerd en overige soorten roofvogels, ransuil, steenuil en roek blijft binnen het plangebied en in de omgeving voldoende (alternatief) foerageergebied voorhanden. Negatieve effecten voor vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten zijn uitgesloten.

Vissen, amfibieën en reptielen

Uit het plangebied en/of omgeving (0-1 km) zijn waarnemingen bekend van alpenwatersalamander, levendbarende hagedis (tabel 2), rugstreeppad en heikikker (tabel 3). Binnen het plangebied is geen oppervlaktewater aanwezig. Negatieve effecten voor vissen en voortplantingsplaatsen van amfibieën zijn op voorhand uitgesloten. Het plangebied is ongeschikt als landbiotoop voor alpenwatersalamander, rugstreeppad en heikikker vanwege het ontbreken van structuurrijke vegetatie, houtwallen en andere landschapselementen. Negatieve effecten op zwaardere beschermde amfibieën zijn uitgesloten. Binnen het plangebied is mogelijk wel een zwervend exemplaar van een algemene soort te verwachten zoals de gewone pad (tabel 1).

Het plangebied vormt geen geschikt biotoop voor de uit de omgeving bekend zijnde reptiel levendbarende hagedis (tabel 2) vanwege het ontbreken van structuurrijke vegetatie. Negatieve effecten voor reptielen zijn op voorhand uitgesloten.

Effectenbeoordeling

Voor soorten van tabel 1 geldt een algemene vrijstelling van de Flora- en faunawet bij ruimtelijke ontwikkelingen. In het kader van de algemene zorgplicht is het noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor de aanwezige individuen. Dit houdt in dat al het redelijkerwijs mogelijke gedaan dient te worden om het doden van individuen te voorkomen. In het kader van de algemene zorgplicht zijn geen specifieke maatregelen nodig.

Beschermde ongewervelde diersoorten

Uit de wijdere omgeving van het plangebied is het voorkomen van heideblauwtje, keizersmantel en rouwmantel (allen tabel 3) bekend. Het plangebied vormt geen geschikt biotoop voor deze soorten, negatieve effecten voor beschermde ongewervelde soorten zijn daarmee uitgesloten.

Conclusie en aanbevelingen

- Diverse algemeen beschermde grondgebonden zoogdieren van tabel 1 (mol, veldmuis, etc.) kunnen van het plangebied gebruik maken. Voor de genoemde soorten van tabel 1 geldt een algemene vrijstelling van de Flora- en faunawet bij ruimtelijke ontwikkelingen. Wel geldt hiervoor de algemene zorgplicht.
- Tijdens het veldbezoek zijn in en nabij het plangebied enkele vogels waargenomen waaronder houtduif en merel. Er zijn geen nesten aangetroffen. Enkele broedende vogels kunnen wel verwacht worden in de weinige opgaande beplanting of in één van de schuren. Voor de planontwikkeling worden de weinig opgaande beplanting en de veldschuur verwijderd. Door werkzaamheden in de directe omgeving van de beplanting en de veldschuur kan wel verstoring van broedende vogels plaatsvinden. Door werkzaamheden hier buiten de broedperiode (als broedseizoen kan de periode tussen half maart en half juli globaal worden aangehouden) uit te voeren dan wel te starten, zijn negatieve effecten uit te sluiten. Indien op een locatie geen broedende of nestelende vogels aanwezig zijn, mogen ook tijdens het broedseizoen werkzaamheden worden uitgevoerd nabij de houtwallen. Door inspectie voor aanvang van werkzaamheden op aanwezige legsels of nestjongen en indien deze aanwezig zijn, de werkzaamheden uit te stellen tot nadat de jongen zijn uitgevlogen, worden negatieve effecten voor vogels uitgesloten.
- Met het ontwikkelen van het plangebied zou mogelijk leefgebied verloren kunnen gaan van enkele vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten. Voor huismus zal binnen het plangebied echter geschikt leefgebied ontstaan en behouden blijven. Voor buizerd en overige soorten roofvogels, ransuil steenuil en roek blijft binnen het plangebied en in de omgeving voldoende (alternatief) foerageergebied voorhanden. Negatieve effecten voor vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten zijn uitgesloten.
- Binnen het plangebied is mogelijk ook een zwervend exemplaar van een algemene soort te verwachten zoals de gewone pad (tabel 1). Voor soorten van tabel 1 geldt een algemene vrijstelling van de Flora- en faunawet bij ruimtelijke ontwikkelingen. Wel geldt hiervoor de algemene zorgplicht.
- In het kader van de algemene zorgplicht is het noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor aanwezige individuen. Dit houdt in dat al het redelijkerwijs mogelijke gedaan dient te worden om het doden van individuen te voorkomen. Er zijn hier geen specifieke maatregelen nodig voor grondgebonden zoogdieren en amfibieën.